SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2824

av Eric Palmqvist (SD)

En ersättningsmodell som stimulerar privattandläkare att etablera sig där behoven är som störst

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta utreda hur ersättningarna till landets privattandläkare kan utformas för att bättre stimulera till etableringar i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I stora delar av Sverige råder tandläkarbrist. I vissa fall är bristen på tandläkare så omfattande att möjligheten att få träffa en tandläkare är i stort sett obefintlig. I exempelvis Malmfälten nekar folktandvården att ta emot vuxna patienter och de få privata aktörer som finns har flera års kö för nya patienter. Då det gäller specialisttandvård är situationen ännu värre. Bristen på exempelvis tandreglerare gör att det på sina håll är uppemot åtta års kö för en tandregleringsbehandling som då dessutom sker tiotals mil ifrån hemorten eftersom specialistkliniker lagts ner som en konsekvens av en kompetensförsörjningssituation som beskrivs som hopplös.

I kontrast till detta står storstadsregionerna där såväl folktandvårdsmottagningar som privata tandläkarmottagningar ligger tätt. Att som ny patient få en tid för ett tandläkarbesök i exempelvis Stockholm behöver inte innebära mer än några timmars

eller någon dags väntan. Detta förhållande indikerar att det råder en kraftig överetablering av privata tandläkare i vissa delar av landet samtidigt som bristen på tandläkare på andra håll är mycket omfattande.

Att man som privatpraktiserande tandläkare, dvs företagare, väljer att etablera sig där lokalhyrorna generellt sett är högre samtidigt som patientunderlaget inte är större än att det finns ”mycket luft i bokningskalendern” pekar på att det i de ersättningsmodeller som utgår till privattandläkarna helt eller delvis saknas incitament att tillgodose hela befolkningens tandvårdsbehov. Om ersättningssystemet hade varit annorlunda utformat hade det varit möjligt att låta marknadsmässiga faktorer i högre grad styra tandläkare från att etablera sig där överetablering råder till orter där de skulle kunna bli fullbokade i åratal framöver i lokaler som sannolikt kostar mindre.

Tandvård är en viktig del av folkhälsan och som parti anser Sverigedemokraterna att tandvården på sikt bör ingå i den allmänna sjukvården eller omfattas av ett ersättningssystem som gör den mer jämlik. För att nå dit måste tillgången till tandvård i hela landet tryggas. Riksdagen bör därför ställa sig bakom att låta utreda hur ersättningarna till landets privattandläkare kan utformas för att bättre stimulera till etableringar i hela landet utan att inskränkningar av den fria etableringsrätten sker och tillkännage detta för regeringen.

Eric Palmqvist (SD)